

De Vlaamse Debatwedstrijd

INFOBROCHURE VOOR LEERKRACHTEN ORGANISATIES OUDERS

Voorwoord

Hujo organiseert i.s.m. met deMens.nu jaarlijks de Vlaamse Debatwedstrijd, dé debatwedstrijd voor jongeren uit Vlaanderen en Brussel. Het organiseren van die debatwedstrijd doen we ondertussen al enkele jaren.

Waarom zetten we in op debat? Door te debatteren leren jongeren vaardigheden aan die ze in de toekomst zeker nog zullen kunnen gebruiken: kritisch denken en onderzoeken, argumenteren en redeneren, een mening verdedigen en luisteren naar andermans standpunten. In onze samenleving worden voortdurend belangrijke beslissingen genomen, bv. op politiek vlak. De redenering en de discussie die vooraf ging aan het nemen van die beslissing is vaak genuanceerder dan we denken. Debatteren geeft ons inzicht in het proces van argumenteren voor of tegen een bepaald voorstel.

De Vlaamse Debatwedstrijd is een platform voor zowel beginnende als meer ervaren debaters. Jongeren hoeven geen ervaring te hebben met het debatteren. Ze kunnen bij ons proeven van debat en de eerste stapjes zetten in de wereld van het debatteren. Hebben ze wel reeds ervaring, dan kunnen ze onze wedstrijd gebruiken om te oefenen en hun skills te versterken (of nieuwe zaken aan te leren).

Tot binnenkort!

Veel groetjes van het Hujo debatteam

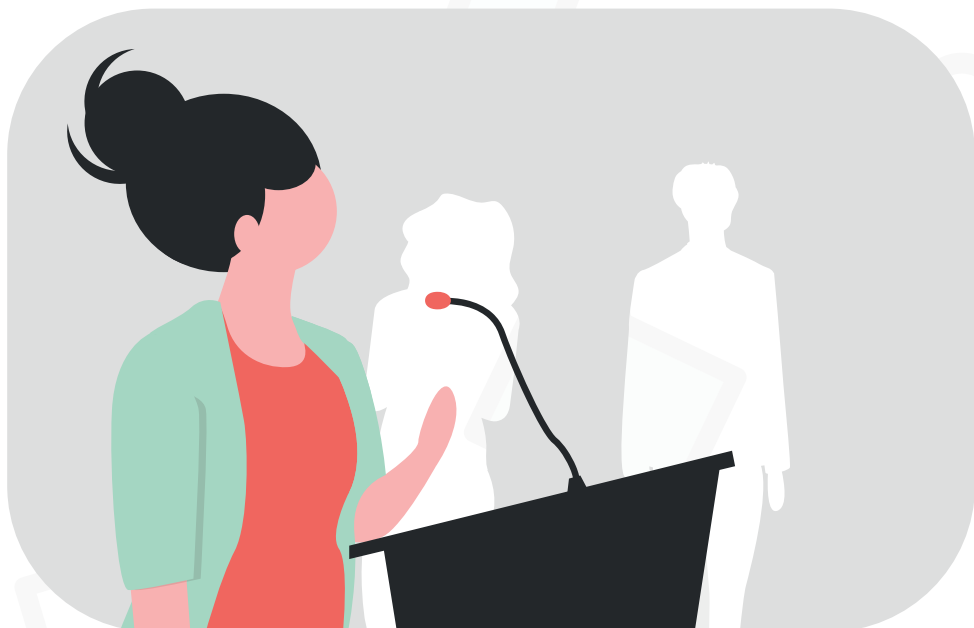
Wat is De Vlaamse Debatwedstrijd

De Vlaamse Debatwedstrijd is een jaarlijkse debatcompetitie voor jongeren uit de derde graad secundair onderwijs. Deelname is gratis.

We organiseren jaarlijks enkele regionale voorrondes waaraan teams van twee tot drie deelnemers kunnen meedoen. Teams hoeven niet verbonden te zijn aan een school. Jongeren kunnen een team vormen met vrienden (uit een andere school), klasgenootjes, leden van dezelfde jeugdvereniging ... de mogelijkheden zijn eindeloos.

Jongeren kunnen zich inschrijven voor één of meerdere voorrondes naar keuze. De data en locaties van die voorrondes vind je terug op onze website www.vlaamsedebatwedstrijd.be.

Uit elke voorronde stroomt één winnend team meteen door naar de finale. De tweede en derde plaats krijgen een wild card. Dit is eigenlijk een plekje op de reservelijst. Het aantal finalisten hangt van het aantal voorrondes. Uit elke voorronde komt één finalist.

Illustraties door Katerina Limpitsouni - undraw.co

Wat kan ik doen?

Onze wedstrijd richt zich op alle jongeren die ingeschreven zijn in de derde graad secundair onderwijs. Daarom richten we onze pijlen zowel op jongeren die gemotiveerd worden door leerkrachten om deel te nemen, als jongeren die aangespoord worden door (jeugd)organisaties om deel te nemen.

Jullie kunnen dus heel wat doen!

Ben je een leerkracht?

In de praktijk zien we dat heel wat leerkrachten jongeren de weg wijzen naar onze wedstrijd. In het verleden waren dit voornamelijk leerkrachten niet-confessionele zedenleer, maar ondertussen kunnen we ook rekenen op het enthousiasme van leerkrachten geschiedenis, aardrijkskunde, Engels, Nederlands, en meer.

Door te debatteren leren jongeren immers vaardigheden aan die in heel wat leerplannen centraal staan. Debat als methode gebruiken in de klas kan jou als leerkracht helpen om een bepaald thema eens vanuit een nieuwe invalshoek te benaderen. Je kan peilen naar de persoonlijke meningen van jouw leerlingen, maar hen ook leren om respectvol naar elkaar te luisteren, onderzoek te doen, inzicht te krijgen in des- en misinformatie, e.d.

Je kan met andere woorden gemotiveerde leerlingen de weg wijzen naar de Vlaamse Debatwedstrijd, en hen zelfs bijstaan als coach, maar je kan ook zelf met debat aan de slag gaan in de klas en de wedstrijd gebruiken als oefenplatform.

Aan jou de keuze! Heb je ondersteuning nodig of wil je hier en daar eens iets aftoetsen? Contacteer dan zeker onze organisatie.

Werk je bij een (jeugd)organisatie?

Werk jij veel samen met jongeren en/of bereik je veel jongeren? Vind je het belangrijk dat jongeren leren om hun mening te uiten en verdedigen, om kritische vragen te stellen, met elkaar samen te werken, en meer? Motiveer ze dan om deel te nemen aan de Vlaamse Debatwedstrijd, en neem eventueel de rol op van coach.

Wil je nog een stapje verder gaan? Ga met debat als methode aan de slag in jouw organisatie: organiseer een debat, of gebruik een laagdrempelige spelvorm. Je

kan vervolgens de Vlaamse Debatwedstrijd gebruiken als oefenplatform voor de jongeren die hier enthousiast voor zijn.

Ben jij een enthousiaste ouder?

Neem dan de rol op van coach!

Wat doet een coach?

Als leerkracht, professioneel of zelfs als ouder kan je de rol opnemen van coach. Je begeleidt m.a.w. een team (of meerdere teams) in hun deelname aan de Vlaamse Debatwedstrijd. Je ondersteunt hen in de voorbereiding van de stelling, in het zoeken naar informatie, in het begrijpen en oefenen van het debat format, en meer. Je kan ook praktisch helpen door hen bv. te vervoeren naar de voorronde.

Illustraties door Katerina Limpitsouni - undraw.co

Hoe verloopt een wedstrijd?

De voorrondes

We organiseren jaarlijks enkele regionale voorrondes waarvoor alle teams zich kunnen inschrijven. Jongeren schrijven zich in voor één of meerdere voorrondes naar keuze.

Een voorronde bestaat uit debatrondes. Het aantal debatrondes hangt af van het aantal ingeschreven teams.

Tot 6 teams

- ➡ Ronde 1: alle teams debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling
- ➡ Ronde 2: alle teams debatteren, maar tegen een ander team dan ronde 1 (één-tegen-één) over een nieuwe (onbekende) stelling uit rondes 1 en 2 komt een top 3
- ➡ Finaledebat tussen plaats 1 en 2 om de winnaar te bepalen, over een bekende stelling

Tot 12 teams

We splitsen alle teams op in 2 groepen

- ➡ Ronde 1: alle teams uit groep 1 debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling
- ➡ Ronde 2: alle teams uit groep 2 debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling uit rondes 1 en 2 komt een top 3
- ➡ Finale debatten tussen de eerste 6 plaatsen over een nieuwe (onbekende) stelling
- ➡ Uit de finaledebatten komt een nieuwe top 3

Tot 18 teams

We splitsen alle teams op in 3 groepen

- 👉 Ronde 1: alle teams uit groep 1 debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling
- 👉 Ronde 2: alle teams uit groep 2 debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling
- 👉 Ronde 3: alle teams uit groep 3 debatteren (één-tegen-één) over een bekende stelling
- 👉 Uit rondes 1, 2 en 3 komt een top 3. Dit is de uiteindelijke top 3 van de voorronde.

De jongeren debatteren telkens over stellingen. Dit zijn controversiële standpunten of voorstellen. In bepaalde debatrondes debatteren ze over stellingen die ze op voorhand krijgen via mail (bekende stelling). Deze stelling krijgen ze een maand op voorhand. Op de dag van de voorronde krijgen ze slechts vijf minuten voorbereidingstijd, nadat bekend is gemaakt of ze voor- of tegenstander zijn.

In andere debatrondes debatteren de jongeren over nieuwe stellingen. Dit zijn stellingen die ze niet kunnen voorbereiden. Op de dag van de voorronde krijgen ze daarom twintig minuten voorbereidingstijd, nadat bekend is gemaakt of ze voor- of tegenstander zijn.

Zoals je ziet debatteren er telkens twee teams tegen elkaar in een ruimte. Eén van de teams is voorstander (PRO), het andere team tegenstander (CONTRA). Deze positie wordt geloot, niet zelf gekozen. De persoonlijke mening van de debaters is dus niet van belang. Op deze manier leren de jongeren een standpunt te verdedigen én begrijpen dat kan afwijken van hun persoonlijke mening.

De teams proberen een onafhankelijke jury te overtuigen van hun standpunt. Die jury bestaat uit min. twee vrijwilligers. De jury krijgt op voorhand een opleiding om inzicht te krijgen in het jureren en de beoordelingscriteria. De meeste juryleden hebben ook reeds ervaring met het jureren bij de Vlaamse Debatwedstrijd.

Na elke debatronde krijgen de teams een score en persoonlijke feedback van de jury.

De finale

De finale wordt gespeeld met onze winnende teams uit de voorrondes. Deze teams strijden in halve finales en een eindfinale tegen elkaar. Deze vinden plaats op dezelfde dag. De winnaar van de eindfinale is de officiële winnaar van de Vlaamse Debatwedstrijd. De top 3 gaat met een mooie prijs naar huis. Praktische informatie over het verloop van de finale wordt via mail op tijd bezorgd aan de finalisten.

Belangrijk: enkele weken voor de finale organiseren we een workshopdag voor alle finalisten. Tijdens deze workshopdag kunnen jullie andere finalisten leren kennen, en bijleren over de kunst van het debatteren.

Indien een team of teamlid niet kan meedoen aan de finale, gelden de volgende regels:

- ☞ Indien een teamlid niet kan meedoen, zoekt het team zelf naar een vervanger (indien nodig: het is essentieel om deel te nemen met minimum twee debaters) en brengt de organisatie hiervan op de hoogte.
- ☞ Indien het volledige team niet kan meedoen aan de finale, wordt dit zo snel als mogelijk gecommuniceerd naar de organisatie. Een extra team wordt opgeroepen via loting van de wildcards.

De jury

De debatten worden beoordeeld door onze vrijwillige juryleden. Elke jury bestaat uit minimum twee juryleden: een voorzitter en een bijzitter.

De voorzitter zorgt ervoor dat de debatten goed verlopen. Hij/zij/hen duidt aan wie spreekt en houdt het algemene verloop van het debat in de gaten. De voorzitter geeft na het debat de feedback aan de debaters.

De bijzitter vestigt zijn/haar/hun aandacht op de argumentatie en inhoud van het debat.

Vervolgens neemt ofwel één van de juryleden, ofwel iemand van de organisatie de rol op van timekeeper. Deze persoon laat jullie de tijdskaartjes zien en houdt de spreektijden in het oog.

Tot slot hebben we de supporters, of het publiek. Zij mogen op het einde van elk debat aangeven wie er volgens hun subjectief gevoel is gewonnen. Door wie zijn ze het meest overtuigd? Deze indicatie wordt door de jury meegenomen in de eindscore.

Na elk debat krijgen alle teams een eindscore van de jury, gebaseerd op de vier beoordelingscriteria. Na het meedelen van deze score krijgen ze ook feedback.

Jureren is en blijft een menselijke aangelegenheid. Wij gaan ervan uit dat iedereen respect heeft voor de weloverwogen beslissingen die de jury neemt. Winnen en verliezen horen nu eenmaal bij een competitie.

Illustraties door Katerina Limpitsouni - undraw.co

De beoordelings- criteria

Wat is een goed debat?

In een goed debat wordt een stelling of voorstel vanuit verschillende invalshoeken bekeken. Het doel van een debat is om de overeenkomsten en verschillen tussen de standpunten van voor- en tegenstanders te laten zien aan de onafhankelijke jury. Elke debater kan hieraan bijdragen door zijn/haar/hun eigen standpunt sterk te maken en te verdedigen tegen bezwaren van de andere partij. Hiervoor is het belangrijk dat iedereen goed is voorbereid en weet waar hij/zij/hen het over heeft, maar ook dat je je goed kan uitdrukken en kan duidelijk maken aan de jury en het publiek wat je juist bedoelt. Naast goed argumenteren is het even belangrijk om goed te luisteren, de mening van andere debaters serieus te nemen en daar grondig mee om te gaan.

Elk debat zal worden beoordeeld door onze vrijwillige juryleden. Deze juryleden beoordelen de individuele prestaties van elke debater op basis van vier beoordelingscriteria, die we hieronder bespreken. Onze juryleden krijgen op voorhand een opleiding om inzicht te krijgen in deze beoordelingscriteria. Op deze manier proberen we te zorgen voor een zo objectief en uniform mogelijke beoordeling.

Disclaimer: de beslissing van de jury kan niet worden aangevochten.

criterium 1: Argumentatie

Een goed debat staat of valt met argumenten die goed en valide zijn. We kijken bij argumentatie naar de inhoudelijke waarde van de (tegen)argumenten die worden gegeven.

- Zijn jouw argumenten goed onderbouwd en houden ze steek?
- Worden de argumenten van de tegenpartij door jullie weerlegd?
- Ben je goed voorbereid en gebruik je deze kennis om de jury te overtuigen?

Criterion 2: Overtuiging

Goede argumenten zijn onvoldoende als je de jury en het publiek niet weet te overtuigen. Bij overtuiging wordt er gekeken naar de kracht van jouw vertelling. De openingsspeech is hier van groot belang. Het publiek beïnvloedt hier de mening van de jury door subjectief aan te geven door welk team ze het meeste zijn overtuigd.

- ☞ Weet jij het publiek en de jury te overtuigen met jouw verhaal, lichaamshouding, taalgebruik, e.d.?
- ☞ Kan je goed uitleggen wat je bedoelt, met duidelijke verwoordingen en een meeslepend verhaal?

Criterion 3: Dialoog

Werken jullie samen als team? Wordt er geluisterd naar het andere team en hun argumenten? Ben je respectvol ten opzichte van de andere debaters?

Criterion 4: Expressie

Kan je goed verwoorden wat je wil zeggen? Zijn jouw argumenten goed geformuleerd? Is jouw woordkeuze doordacht? Is jouw verhaal samenhangend en logisch om te volgen?

Het debat format

Wat is een goed debat?

Elke debatronde wordt gespeeld rond een vast format. Een debatronde duurt - inclusief overleg en feedback door de jury - in totaal 50 minuten.

Vorbereidingstijd: 5 minuten / 20 minuten

Elk team krijgt na de loting van voor-en tegenstanders nog vijf minuten (bij een gekende stelling) of 20 minuten (bij een nieuwe stelling) om te overleggen en voor te bereiden. Bepaal in deze tijd welke argumenten je zal gebruiken en hoe jullie de openingspeech zullen vormgeven.

Openingspeech: voorstanders 2 minuten - tegenstanders 2 minuten

De voorstanders beginnen met de openingspeech. Deze wordt gegeven door één teamlid. In de speech wordt de stelling gedefinieerd.

Bijvoorbeeld de volgende stelling: 'Alle jongeren moeten verplicht aan sport doen.' Deze stelling is zeer ruim en kan op diverse manieren gedefinieerd worden door de voorstanders. Je kan definiëren dat het gaat om jongeren tot 12 jaar en niet ouder, of dat het gaat om amateursport dat maar één keer per week plaatsvindt.

Als de stelling niet wordt gedefinieerd door de voorstanders, lopen ze het gevaar dat de tegenstanders deze naar hun eigen hand zetten, aangezien ze vrij spel hebben. Opgepast dus!

Vervolgens geven de voorstanders hun belangrijkste argumenten. Je hebt in de voorbereidingstijd waarschijnlijk een aantal argumenten gemaakt. Kies er nu de belangrijkste twee of drie uit. Leg uit per argument wat je hiermee bedoelt, maar let op de tijd! Je kan in de volgende fase van het debat nog verder op ingaan.

Tot slot geven de tegenstanders hun openingspeech, alweer gegeven door één teamlid. In de speech geeft hij/zij/hen de belangrijkste tegenargumenten. Dit zijn de argumenten die jullie hebben voorbereid, nog niet jullie verdediging op de speech van de voorstanders.

Vrij debat: 10 minuten

Dit is de leukste fase van de debatronde. In de Vlaamse Debatwedstrijd moeten er niet enkel argumenten worden gegeven, maar ook kritisch worden bekeken en besproken. In de fase van het vrij debat is het de bedoeling om elk argument uit de openingspeech naar voren te brengen en verder te bespreken. Op die manier wordt duidelijk welke argumenten goed en valide zijn.

In deze fase kunnen jullie m.a.w. argumenten verduidelijken, argumenten weerleggen of in twijfel trekken, kritische vragen stellen aan de andere partij en nieuwe argumenten geven. De debaters vragen telkens het woord door hun hand op te steken. De juryvoorzitter duidt aan wie mag spreken.

Time-out: 2 minuten

Eventjes uitblazen! Dit is dé moment om te overleggen over de structuur van jullie conclusie speech. Welke (tegen)argumenten ga je nog eens in de verf zetten om het debat te winnen?

Conclusie speeches: tegenstanders 2 minuten - voorstanders 2 minuten

De conclusie speech heeft tot doel om het debat te herbekijken, en de jury ervan te overtuigen dat jouw team gewonnen heeft. In deze speech worden er daarom geen nieuwe argumenten meer gegeven. Je formuleert kort en krachtig de beste (tegen)argumenten die door jouw team gegeven zijn.

De tegenstanders beginnen met hun conclusie speech. De speech wordt alweer gegeven door één teamlid. Dit mag dezelfde spreker zijn als die van de openingspeech, maar moet niet. Vervolgens is het aan de voorstanders om hun conclusie speech te geven, en dan wordt het debat afgerond.

Overleg van de jury: 10 minuten

De jury neemt de tijd om te bepalen welk team het debat heeft gewonnen. Ze vragen eerst kort aan het publiek door wie zij het meest overtuigd zijn (stemming zonder discussie). Vervolgens gaan ze even kort naar buiten om te overleggen over de scores en de feedback.

Feedback: 10 minuten

Na het overleg deelt de juryvoorzitter mee welk team het debat gewonnen heeft, en waarom. Beide teams krijgen bruikbare feedback. Jullie mogen kiezen: ofwel horen jullie elkaars feedback, ofwel gaat er telkens één team even naar buiten.

Hoe kunnen jongeren inschrijven?

Simpel. We organiseren jaarlijks enkele regionale voorrondes. Jongeren vormen een team van twee tot drie deelnemers, en schrijven zich in voor één of meerdere voorrondes naar keuze. De locaties en data vinden ze terug op onze website. Inschrijven doen ze eveneens via de website.

Teams kunnen zich tot één week voor elke voorronde inschrijven. Daarna worden de inschrijvingen gesloten.

Enkele afspraken

Onderbreken

Teams mogen elkaar tijdens de betogen NIET onderbreken. Als een team wil reageren, moeten ze het woord vragen aan de juryvoorzitter (of moderator) door een hand op te steken. Het team wacht om te reageren totdat de voorzitter ze het woord geeft.

Overleggen

Tijdens de speeches of betogen van de andere partij, mogen de teams enkel op papier met elkaar overleggen zodat de andere partij niet wordt gestoord of afgeleid. Tijdens de time-out mag er tussen de teams wel luidop worden overlegd.

Afwijken

De stelling wordt gedefinieerd door de voorstanders, in de openingspeech. Als één van de teams tijdens het debat te ver afwijkt van de gedefinieerde stelling, mag één van de juryleden ze hierop wijzen.

Spreektijden

In elke debatronde moeten de debaters zich houden aan de spreektijden. De jury krijgt van de organisatie tijdskaartjes. Deze kaartjes kunnen de sprekers helpen om binnen de tijdslimieten te blijven.

Hulpmiddelen

De deelnemers mogen kleine hulpmiddeltjes gebruiken (enkele bronnen, kaartjes met steekwoorden, ...), maar er mag niet worden overdreven. Computers, tablets en smartphones zijn verboden.

Respect

Tijdens de debatten wordt er respectvol naar elkaar geluisterd en met elkaar omgegaan. De andere partij onderbreken, onrespectvolle taal gebruiken, agressief gedrag vertonen, e.d. wordt niet geapprecieerd. De teams die onsportief gedrag vertonen zullen hierop gewezen worden door de jury en indien nodig, gediskwalificeerd worden.

Inschrijven

Teams schrijven zich op tijd in voor een voorronde. Eén week voor elke voorronde sluiten we de inschrijvingen. Ook supporters registreren zich op tijd door een mailtje te sturen naar patrick@hujo.be of een bericht via sociale media.

Annuleren

Als een team zich heeft ingeschreven, gaan we ervan uit dat ze zeker komen opdagen, maar er kan altijd iets fout gaan. Kan één van de teamleden niet meedoen, dan gaat het team zelf op zoek naar een vervanger. Kan het gehele team niet meedoen, dan brengen ze de organisatie hiervan op tijd op de hoogte via patrick@hujo.be.

Gebeurt er iets op de dag van de voorronde, dan wordt de organisatie gecontacteerd via [0469/11.91.14](tel:0469119114).

Extra

Breng je graag nog collega's mee om de jongeren te komen aanmoedigen? Dan kan zeker! Komen kijken is uiteraard gratis, maar registreren is verplicht. Registreren kan door een mailtje te sturen naar patrick@hujo.be of een berichtje te sturen via Facebook of Instagram.

